

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**THE SUPREME COURT OF JUSTICE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

mun. Chișinău, str. P. Rareș, nr.18,
Republica Moldova, MD-2005,
tel./fax: (+ 373 22) 21 87 68
e-mail: info@csj.md

Chișinău, P. Rareș, 18 street,
Republic of Moldova, MD-2005,
tel./fax: (+373 22) 21 87 68
e-mail: info@csj.md

Nr. 8/12-2/19 din 01 martie 2018

**Dlui Mihai Poalelungi,
Președinte al Curții Constituționale a Republicii Moldova**

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28,
mun. Chișinău,

Stimate domnule Președinte,

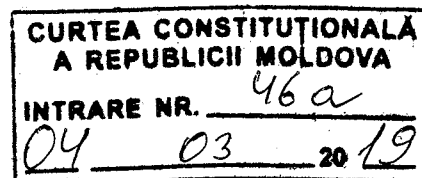
Prin prezenta, în baza hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 28 februarie 2019, Vă expediem, spre examinare, sesizarea privind verificarea constituționalității articolelor VIII pct. 2, XII și LXXXII din Legea nr. 172 din 27 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative în raport cu articolele 1 alin. (3), 6, 116 alin. (1) și 134 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Anexă: Sesizarea, copia hotărârii.

Cu respect,

Președintele
Curții Supreme de Justiție

Ion Druță

mun. Chișinău, str. P. Rareș, nr.18,
Republica Moldova, MD-2005,
tel./fax: (+ 373 22) 21 87 68
e-mail: info@csj.md

Chișinău, P. Rareș, 18 street,
Republic of Moldova, MD-2005,
tel./fax: (+373 22) 21 87 68
e-mail: info@csj.md

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28,
Chișinău MD 2004, Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

Pe 27 iulie 2018, Parlamentul a adoptat Legea nr. 172 pentru modificarea unor acte legislative (în continuare – Legea nr. 172/2018). Între altele, prin această Lege a fost exclusă autonomia financiară și, respectiv, bugetul propriu al Curții Supreme de Justiție, al Curții Constituționale și al Curții de Conturi. Aceste instituții sunt, potrivit Legii menționate, finanțate de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală (a se vedea articolele VIII pct. 2, XII și LXXXII din Lege).

Așadar, bugetul Curții Supreme de Justiție, al Curții Constituționale și cel al Curții de Conturi se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea nr. 181 din 25 iulie 2014 a finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale. Aprobarea bugetului acestor instituții depinde în exclusivitate de Guvern și, în cele din urmă, de Parlament, care adoptă legea bugetară anuală.

Totuși, această concepție riscă să încalce independența și buna-funcționare ale Curții Supreme de Justiție, Curții Constituționale și Curții de Conturi. Prin urmare, ea este contrară Constituției.

Prin definiție, Curtea Constituțională este independentă față de puterea legislativă, executivă și judecătorească. Ea se supune doar Constituției, garantând supremația Constituției. De asemenea, Curtea Supremă de Justiție, precum și Curtea de Conturi sunt independente față de puterea legislativă, executivă și judecătorească. Independența poate fi analizată din mai multe perspective. Unul dintre elementele componente ale independenței este

autonomia financiară. Acest aspect nu a fost luat în considerare de către autorii Legii nr. 172/2018.

De principiu, autonomia financiară se realizează prin determinarea costurilor necesare pentru activitatea autorităţii în mod independent, în condiţiile legii, prin aprobarea bugetului propriu. Lipsirea de autonomie financiară în cazul Curţii Constituţionale, al Curţii Supreme de Justiţie şi al Curţii de Conturi presupune o dependenţă a acestor instituţii faţă de Parlament, fapt care contravine articolului 6 din Constituţie, care garantează separaţia şi colaborarea puterilor în stat. Nu se poate vorbi despre o independenţă veritabilă a acestor instituţii fără existenţa unei autonomii financiare.

Mai mult, în *Nota informativă* care a stat la baza adoptării Legii nr. 172/2018 nu există argumente plauzibile care ar justifica lipsirea de autonomie financiară a instituţiilor menţionate mai sus. Nu a existat o „nevoie presantă” pentru a modifica modalitatea de finanţare a Curţii Constituţionale, a Curţii Supreme de Justiţie şi a Curţii de Conturi.

În concluzie, articolele VIII pct. 2, XII şi LXXXII din Legea nr. 172/2018 încalcă articolele 1 alin. (3), 6, 116 alin. (1) şi 134 alin. (2) din Constituţie.

Din motivele prezentate mai sus şi în baza articolelor 38 alin. (1) lit. d) şi 39 din Codul jurisdicţiei constituţionale, Plenul Curţii Supreme de Justiţie

SOLICITĂ:

- 1) Primirea spre examinare a prezentei sesizări.
- 2) Verificarea constituţionalităţii articolelor VIII pct. 2, XII şi LXXXII din Legea nr. 172 din 27 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative în raport cu articolele 1 alin. (3), 6, 116 alin. (1) şi 134 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova.

**Preşedintele
Curţii Supreme de Justiţie**

Ion Druță

**Plenul Curții Supreme de Justiție
a Republicii Moldova**

HOTĂRÂRE

Cu privire la sesizarea Curții Constituționale referitor la verificarea constituționalității articolelor VIII pct. 2, XII și LXXXII din Legea nr. 172 din 27 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative în raport cu articolele 1 alin. (3), 6, 116 alin. (1) și 134 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. a), art. 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, conducându-se de prevederile art. 2 lit. b) și art. 16 lit. b) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, Plenul Curții Supreme de Justiție,

hotărăște:

A sesiza Curtea Constituțională referitor la verificarea constituționalității articolelor VIII pct. 2, XII și LXXXII din Legea nr. 172 din 27 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative în raport cu articolele 1 alin. (3), 6, 116 alin. (1) și 134 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

**Președintele
Curții Supreme de Justiție**

 Ion Druță

Chișinău,
28 februarie 2019
nr. 7